

A romantic couple in a park setting. The man, wearing a white shirt and jeans, is leaning over the woman, who is wearing a white shirt and dark pants. They are about to kiss. The background shows trees and a clear sky.

MOTÝL

Ako poslednýkrát

Nela Michalíková

**Ako
poslednýkrát**

Nela Michalíková

Copyright © Nela Michalíková 2014
Design © Motýľ design 2014
Cover photo © Couperfield/Fotky & Foto
Slovak edition © Vydavateľstvo Motýľ 2014

ISBN: 978-80-8164-012-4

Ako poslednýkrát

Nela Michalíková

VYDAVATELSTVO MOTÝL

1. KAPITOLA

Už nejakú chvíľu len tak ležím v posteli. Natiahnem sa po mobil, vezmem ho do ruky a počkám, kým nezačne vydávať nevľúdne zvuky, ktoré ma každé ráno budia. Vybrala som si najnepríjemnejšiu melódiu z ponuky, aby som mala záruku, že ma preberie z nočnej narkózy. V poslednom období je však moje podvedomie rýchlejšie než nastavená technika. Budím sa v predstihu a čakám s telefónom v ruke. Nevypnem ho, aj keď som hore a vypočujem si nevábivé tóny dotieravého zvonenia, aby som nadobudla presvedčenie, že je naozaj čas vstať. V zime sú rána deprimujúce. Čísla na displeji vravia, že sa začína deň a tma v okne ma presviedča, že je ešte noc. Človek je z toho zmätený. Chcem si preto dopriať trochu času na úplné prebudenie. Chvíľu si chcem len tak poleňošiť. Natáhum sa, kým necítim, že dostávam do nohy kľč, potom sa stočím do kľbka a objímam paplón. Nechcem ho opustiť ako milenca, s ktorým sa nemôžem rozlúčiť. Paplón nenamietam. Je mu to jedno. S absolútnym pokojom prijíma, keď ho dusím, krčím, keď doň zívam, a tvári sa, že nevníma môj ranný dych. V pološere vnímam obrysy nábytku a predmetov. Inštinktívne túžim po príchode jari. Chcem, aby ma budilo denné svetlo. Aby ma na prahu dňa pošteklili nesmelé slnečné lúče.

Ešte chvíľu sa pomrvím, a nakoniec sa prekonám. Posadím sa a nohy spustím dole. Šuchnem ich do chlpatých

papúč, ktoré si nechávam pri posteli. Opatrne vstanem a natiahnem sa. Pozriem sa von oknom na ulicu. Celú noc snežilo a všetko naokolo je biele ako v rozprávkovej krajine. Je to príjemné, len ak máš za zadkom radiátor zapnutý na plný výkon. Alebo keď ide v telke Popoluška a v rohu svieti vianočný stromček. Inak je to na nervy. No december je už taký. Nech platia aspoň zákony prírody, keď platnosť tých ostatných občas dosť hapruje. A to môžem byť rada, že nie som môj otec. Ten má totiž v popise práce odhadzovanie snehu. Už teraz ho ľutujem. On však nenadáva. Vraví, že chlapa na dôchodku to udržuje v kondičke.

Výjdem zo svojej izby, ktorú volajú naši detská. Toto pomenovanie nekorešponduje s jej obyvateľkou, lebo už dávno nie som dieťa. Bolo by ju treba premenovať, ale ako, to netuším. Nehodí sa ani študentská, lebo už dávno nie som ani študentkou. Tak ju volám jednoducho „moja izba“. Izba ženy po tridsiatke, ktorá býva u rodičov, lebo sa u nich cíti ako vo vatičke. Moje predstavy o živote však boli trochu iné. Čo už.

Dom ešte spí. Možno už len podriemkava. Neponáhl'a sa. Bodaj by aj nie, veď je plný dôchodcov. Tým už robota neutečie. Aj tak si na nich počká. Aby sa nenudili.

Potichu presuniem svoju telesnú schránku do kúpeľne a zatvorím dvere. Postavím sa pred zrkadlo. Ružové pyžamko. Aké chutné. Čo je to za dievča? Bože, veď to som ja. Aj keď osobu, ktorú vidím v zrkadle, by som už asi nenazvala dievčaťom. Uškrniem sa. Ponaprávam. Zatiaľ mi všetky údy fungujú. Životne dôležité orgány idú plnou parou vpred. Vyberám z pohára kefku a dávkujem zubnú pastu. Doprajem si. Prvá dávka sa zošmykla do umývadla. Som nešikovná. To bude tým včerajším ponocovaním

pri romantickom filme plnom až smiešnej lásky. Druhý pokus dopadol dobre. Čistím si zuby. Potom ich vycerím do zrkadla. Ako šelma. Nie je to zlé. Slušný chrup. Len som mohla nosiť strojček. Pre jeden očný zub, ktorý si razil svoju vlastnú cestu. Jeden biely tesák. Egoista. Vtedy nebola ešte taká móda. Zuby rástli všetkým tak, ako chceli. Dnes chodí každý piaty tínedžer so strojčekom. Vyzerá to, akoby im po odchode z mučiarne zabudli vybrať jeden z inštrumentov na spôsobovanie bolesti.

Hľadám štipec. Nezopla som si vlasy. Nájdem ho, pridržím v ústach, oboma rukami si stiahnem vlasy, stočím ich a uväzním v hnedej plastovej spone. Ani vlasy nevyzerajú najhoršie. Gaštanová prírodná farba mi vyhovuje. Nechala som si ich vyrásť poniže pliec. Keď sa začnem pohrávať s myšlienkou, že si ich nechám dlhšie, prekazia mi plány a začnú sa na nich štiepiť končeky. To je signál, že potrebujú pristihnúť. Moja kaderníčka im hravo splní želanie. Sú aj dosť husté. Inak by som si ich takto nepestovala. Nechápem totiž ženy a dievčatá, ktoré majú úplne riedke vlasy, a napriek tomu sa ich snažia mať dlhé. Načo je to dobré?

V zrkadle vidím dve veľké mandľové oči hnedej farby. Aj tie sú moje. Tiež ujdú. Vidia zatiaľ dobre, pri emotívnych filmoch plačú ostošest'. Zdedila som to po žene, ktorá mi darovala život. Keď pozeráme niečo smutné, naša obývačka sa premení na jedno slzavé údolie. Zásoby slz mám po mame, oči po otcovi. Tmavé oči a vlasy predpokladajú tmavú pleť. Tú však nemám. Mám pokožku bežného belocha, aj keď v lete sa opaľujem rýchlo. Keď to zosumarizujem, tak s tým, čo nosím na krku, som vcelku spokojná. Súmerná tvár s primerane umiestnenými orgánmi zraku, sluchu,

čuchu, chuti. Pomerne slušné usporiadanie jednotlivých prvkov vytvára celkovo solídny dojem. Aspoň podľa mňa. Ľudia tomu zjednodušene vravia, že som celkom pekná. Vraj sa milo smejem a oči mám ako srnka. Plaché, bojazlivé, nevinné? Neviem, to mi už nehovoria.

Horšie je to so zvyškom tela. Jeho udržiavanie ma stojí riadnu námahu. Preto behávam. Niežeby sa mi chcelo, ale musím. Keď mi dva roky pred tridsiatkou vyskočila hmotnosť na sedemdesiatpäť kíľ, bolo mi jasné, že musím svoj lenivý metabolizmus nejako nakopnúť. Inak skončím ako guľa. Našťastie, kým sa mohol celý proces mojej premeny spustiť v plnej paráde, zastavila som to.

Videla som to veľakrát. Keď si niektoré moje známe, kolegyně alebo spolužiačky neustriehli zmeny v tele, o rok-dva sa to na nich podpísalo pätnástimi kilami navyše. Radšej si teda trocha zabehám a ono sa mi to vráti v podobe šesťdesiatich troch kíľ, ktoré si už pár rokov udržiavam. Pri výške stosedemdesiat centimetrov to nie je až také zlé. A pritom sa mi nechce. Skoro nikdy sa mi nechce. Moja psychika je však naprogramovaná. Keby som si svoje neodbehla, zožierali by ma výčitky. Nepodávam žiadne olympijské výkony, ale nemôžem prestať, inak by som si na seba kúpila už iba vrece v záhradkárskech potrebách. O zdraví ani nehovorím. To je prvoradá. Optimálne kilá teda nemám zadarmo. Aby som si ich zaslúžila, celkom obstojne sa narobím.

Okrem toho mám spoločníka. Behanie so mnou priam miluje. Vyžaduje si ho. Perfektne si rozumieme. Trocha mi vadí, že je medzi nami veľký vekový rozdiel. Je o dosť mladší. Ide vlastne aj o výškový rozdiel. A predovšetkým o druhový. Cézar je totiž celkom iný druh. Rozkošný druh. Maltézsky psík, ktorého nevidno takmer od zeme, ale hluku

narobí za troch. Dal mi ho kamarát na okrúhle narodeniny. Aby som sa mala o koho starať. Najprv mi takýmto darčekom vyrazil dych a netušila som, čo si s ním počnem. Keď však na mňa pozrel tým svojím bezbranným pohľadom, za dve sekundy som sa doňho zamilovala a odvtedy naša láska trvá. Cítim, že je to vzájomné.

Opláchnem si tvár a rannú hygienu zakončím teplou sprchou. Chcela som byť otužilejšia, ale keď som zacítila prúd osviežujúcej vody, hneď som si to rozmyslela a posunula páčku k červenej značke. Otužovať sa budem radšej v lete. Neskôr sa oblečiem a zhltnem zdravé raňajky. Vypúšťam von Cézara, ktorý už krúti chvostíkom. Sprievod mu však robiť nebudem, nech vymrzne vonku chvíľu sám. Kým si vybaví svoje chlapské záležitosti, dávam mu čerstvú vodu a sypem obľúbené granuly. Po chvíli je rád, že ho vpúšťam dnu.

Na všetky ranné úkony potrebujem hodinku. Posteľ je uprataná, dievčenské pyžamko úhladne zložené, Cezar vybavený, ja okúpaná, oblečená a naličená. Môžem s elánom a úsmevom na tvári vyraziť do ďalšieho pracovného týždňa. Dôchodcov zamykám v dome a nasadám do auta, v ktorom ma ako každé pracovné ráno čaká sused, aby odviezol môj a svoj zadok do tri kilometre vzdialeného okresného mesta, ktoré nám poskytuje obživu. Týždeň čo týždeň si musím poctivo odmakať, lebo sa živím prácou. Aj keď poznám ženy, ktoré roky nepracujú, a žijú si dobre. Nuž, asi som sa mala lepšie učiť.

2. KAPITOLA

Som taká zavalená robotou, že si ani neuvedomujem čas. Prešlo päť dní a ja som si to skoro ani nevšimla. Koniec roka spôsobil, že mám v práci papierovania nad hlavu a ani za svet nechcem už vidieť žiadnu smernicu, nariadenie ani vestník. Potrebujem trocha vypnúť a zažiť niečo ľudské. Niečo, čo by nesúviselo s grafmi, tabuľkami, štatistikami, zmluvami, dohodami, zákonmi a platnými právnymi predpismi. Nechcem už vidieť žiadny papier. Okrem toho hygienicky nevyhnutného. A už ani jednu vyhlášku. Navrhujem, aby všetkých právnikov zavreli. Okrem tých neškodných, ako som napríklad ja. Aspoň na chvíľu. Aby bol nejaký čas pokoj a nevymysleli zas nejakú novú normu. Kto má tieto veci stále mapovať, študovať a učiť sa? Vymyslia právnu normu a potom jej novelu, a potom ďalšiu a ďalšiu. Najlepšie sú disciplíny, ktoré sú nemenné. Také, kde keď raz niečo platí, tak to platí navždy. Už dávno som zistila, že paragraf je preto pokrútený, lebo sa každú chvíľu mení. Čo platilo včera, dnes už neplatí. Okrem toho, ustanovenie v zákone je strohé, a preto si ho vykladá každý tak, ako chce. Aj tak sa dá, aj tak sa dá.

Rozmýšľam nad tým, že o chvíľu je koniec ďalšieho roka. Neskutočné. Všetci budeme zas o rok starší. A takto človeku rýchlo ubieha život. Ako zrnká piesku sa mu deň za dňom presýpa pomedzi prsty. A to nehovorím o tom, že iba zopár

vyvolených má vymoženosť byť pánom vlastného času. My ostatní obetujeme väčšinu svojho času práci a spánku. Nechcem povedať, že daný čas premárnime, lebo práca vraj človeka šľachtí a spánok je zas pre život nevyhnutný. Keď vravím práca, mám na mysli zamestnanie. To, čo musí človek robiť, aby mal z čoho žiť. Spánkom načerpá nové sily, aby mohol znova podávať v práci požadované výkony. Zostáva mu iba málo času na to, aby robil, čo skutočne chce. Človek je však tvor nedisciplinovaný, a preto potrebuje asi nejaký systém. Nejaký presný plán, ktorým sa bude riadiť. Inštrukcie a pokyny, ktoré ho navigujú, akým smerom sa má uberať a ako má konať. Inak by bol na svete chaos. Aj keď ut'ahujú zákony ľuďom opraty, niektorí aj tak nevedia, čo majú so sebou od radosti robiť.

Pracovný nával ma skutočne trochu vyčerpal a potrebovala som na moment vypnúť, čo spôsobilo, že som sa nachádzala v duševnom rozpoležení, keď sa so mnou ľahšie manipuluje. Tak som sa v slabej chvíľke znova nechala nachytať na pekné reči. Kolegyňa Zdenka ma vyše mesiaca presviedčala, že majú v rodine slobodného bratranca, ktorý by bol pre mňa ako stvorený. Som totiž stará dievka. Tak ma chcú všetci spasit'. Chuderku opustenú. Nikým nechcenú. Spočiatku som sa bránila zubami-nechtami, lebo d'alšie rande naslepo som bola ochotná absolvovať už iba cez svoju vlastnú mŕtvolu. Nakoniec som sa však podvolila. Opäť. Ponúkaný člen rodiny mal byť totiž úžasný fešák, plný vtipu a vrodeneho šarmu. Jednoducho neodolateľný typ. Neverila som ani jedinému slovu, ktoré Zdenka, pokiaľ išlo o jej bratranca, vypustila z úst. Prečo by sa niekto taký ponevierať sám po tejto planéte vo veku tridsaťpäť rokov? Už dávno by oňho zviedli boje zástupy žien a neštítali by sa

použiť žiadne zakázané zbrane, len aby ho mala niektorá z nich doma pri sukni.

Keďže som naliehavo potrebovala zmenu a chcela som si trochu prevetrať hlavu, tak som si prevalcovaná množstvom Zdenkiných argumentov požičala teda v tento chladný decembrový piatkový podvečer otcovo auto, dala sa do gala a vošla do dohodnutej kaviarne. Časovo na chlp presne.

Skúmvým pohľadom som prebehla po tvárach hostí, ale Zdenkinmu opisu nezodpovedal ani jeden z prítomných. Známký najväčšieho fešáka vykazoval iba čašník, a ten mohol mať odhadom na diaľku a spoza rohu takých devätnásť rokov. Prekonala som chvíľkové sklamanie, s ktorým som už mala bohaté skúsenosti, a dostala obrovskú chuť vrátiť sa okamžite domov. Nakoniec som si vybrala stôl v kúte a sadla som si tvárou ku vchodu, aby som mala prehľad, keby niekto vošiel. Objednala som si čierny čaj, ktorý mi podával mladý zamestnanec s trasúcimi sa rukami a nesmelým úsmevom. Určila som si akademických desať minút, ktoré som bola ochotná investovať do čakania na údajného muža mojich snov. Už len pri samotnej myšlienke na to mi bolo do smiechu. Vedela som, ako vie Zdenka preháňať.

Keď som ho zbadala vo dverách, úsmev na tvári mi zamrzol. Časový sklz začal byť absolútne nepodstatný. Do kaviarne vošiel štíhly vysoký čiernovlasý model v ležérnom športovom oblečení. Rýchlo preskúmal prostredie a všimol si ma. Trasu medzi vchodovými dverami a stolom, pri ktorom som sedela, prešiel ladným krokom ako po móle pre manekýnov. Podišiel ku mne, trochu sa naklonil a s upreným pohľadom sa ma spýtal: „Tereza?“

„Áno, to som ja,“ vysúkala som zo seba a nemohla som od neho odtrhnúť zrak.

„Ahoj! Som Martin,“ povedal a začal si vyzliekať bundu.

Chcela som sa postaviť a pripravovala som si ruku, aby som mu ju podala. Chystala som sa na klasické zoznámenie. Mala som obavy, aby sa mi nezačali potiť dlane, čo sa mi mohlo pri takom úžasnom štramákovi veľmi ľahko stať. Asi to už nebolo v móde, lebo Martin si iba vyzliekol bundu, prehodil ju cez operadlo stoličky a posadil sa oproti mne. Nemohla som si spomenúť, kedy naposledy som videla takého pekného muža. Tmavé vlnité vlasy sa mu leskli, veľké čierne oči sa na mňa priamo dívali. Keď klipol vejárom svojich dokonalých mihalníc, prievan zacítili určite aj hostia pri poslednom stole. Bezchybnú zamatovú pleť mal ako z reklamy na pleťový krém.

Tá Zdenka je predsa len poklad, pomyslela som si.

„Si pekná,“ povedal mi otvorene, usmial sa a odhalil dva rady bielych mocných a zdravých zubov.

Zdvorilo som sa poďakovala a rozmýšľala nad tým, prečo sa takýto chlap živí ako vodič kamióna. Kým došlo na ďalšiu vetu, v hlave som už mala vymyslenú verziu, že keby som bola na jeho mieste, tak by mi posledných pätnásť rokov platili modelingové agentúry ťažké prachy. Zvažovala som, ako sa bude vyvíjať náš rozhovor, keď mi zrazu položil otázku.

„Takže nemáš žiadneho frajera?“ spýtal sa.

Nemyslela som si, že náš dialóg bude taký priamočiary, ale asi mal rád vo veciach jasno.

„Momentálne nemám,“ priznala som popravde. Chcela som niečo doplniť, ale tak trocha mi skočil do reči.

„Áno, Zdenka mi vravela, že máš už tridsaťtri rokov, si ešte slobodná a momentálne bez priateľa. Nehovorím, že by sme sa nemohli dať dokopy, veď si pekná baba a ja teraz

tiež nijakú nemám.“ Zasmial sa. Smial sa krásne. „Teda, včera som ešte nejakú mal. Chápeš, to len tak, nestojí to za reč. Chlapské potreby. Dúfam, že tomu rozumieš.“

Nebola som z osobitnej školy, tak som mu ako-tak porozumela, ale nestihla som sa ani začudovať, akým smerom sa začala naša konverzácia uberať. O pár minút som postrehla, že nevedieme dialóg, ale skôr počúvam monológ môjho prísediaceho.

Nevadilo mi to. Bola som totiž zaneprázdnená jeho pozorovaním. Najprv som iba fascinovane hľadela na jeho dokonalé črty. Bože, to bolo voľačo. Sledovala som, aké je sexi, keď sa mu zúžia pri úsmeve jeho tmavé oči. Ako dve hypnotizujúce pomlčky. Čierne zreničky splývali s tmavohnedým podkladom. Jeho vyzývavé plné pery sa stále pohybovali a najkrajší tvar nadobúdali pri slabike „nó“. Vychutnala som si to nad rámec, lebo takto začínal skoro každú druhú vetu. Štíhlymi prstami si prešiel občas po lícach, akoby kontroloval, či je jeho čerstvo oholená a celoročne opálená pleť stále hladká ako zadoček malého bábätka. Párkrát si vošiel rukou do vlasov čiernych ako noc. Mal ich toľko, že by sa mohol o ne podeliť s ďalšími dvoma a ani by si to nevšimol. Keď odhalil pri úsmeve zuby, boli také biele, že som podvedome očakávala, že sa mu na nich blysne hviezdička a ja započujem odniekiaľ tichučké „cink“.

Nechcelo sa mi vrátiť sa do reality. Vôbec sa mi nechcelo. Ešte aspoň malú chvíľu som si chcela dopriať vzrušujúci pohľad na fyzickú krásu tohto neskutočného muža, s ktorým sa pohral stvoriteľ ako umelec so vzácnym dielom. Vylepšoval ho a vylepšoval až do dokonalosti. Pripadal mi ako akvárium s rybičkami. Mohla by som sa pozerat' naňho celé

hodiny. Moje zvukovody sa však hlásili a upozornili ma na to, že sú opäť v prevádzke.

Tak mi došlo, že chlapík predou mnou už asi pol hodinky bez prestania mláti prázdnu slamu. Dost' slabo artikuloval, čo znamená, že brblal. Jednoducho bol brblavý, akoby povedala moja stará mama. Inak rozprával rozkošne, nejakým svojským jednoduchým štýlom. S Forrestom Gumpom by boli jedna ruka. Bez toho, aby na to prišiel, si mýlil dojmy a pojmy, fámy a flámy a sám seba zhodnotil ako človeka, ktorý rieši problémy promptne, aj keď tomu hovoril tromfne. Myslel tým asi vyšší stupeň. Občas nemohol nájsť správne slovo. Zdalo sa, že ho doluje až z hĺbky svojich útrobov. Niekedy fáral už asi päťsto metrov pod úrovňou zeme a za živého Boha mu neprišlo potrebné slovo na um. Tak som mu sem-tam nejaké podhodila, aby sa toľko netrápil. Rozprával pomerne veľa, ale bolo dosť ťažké vyhodnotiť o čom.

Keď som už dosť dlho naňho mlčky civela, prišlo mi ho ľúto. Bodaj by aj nie. Veď ho príroda, s prepáčením, ogabala. Ogabala ho aj bez prepáčenia, ale on o tom, našťastie, vôbec nevedel. Hlavou mi prebehlo oveľa horšie slovo. Aj keď by nemalo. Ani v duchu. Bola som predsa vnučkou gréckokatolíckeho kňaza. Čo už. Nechala som ho, nech sa vyrozpráva zo svojich radostí a starostí, ktoré prežíval vo svojom malom obmedzenom svete, a po celý čas som sa naňho blahosklonne usmievala. Bol presvedčený, že u mňa zabodoval.

Ak by som to mala zosumarizovať, zdôveril sa mi hlavne so svojimi početnými partnerskými zážitkami, ktoré zdieľal s rôznymi ženami, a najdôležitejšou informáciou, ktorú sa mi od neho podarilo získať, bolo, že ako chlap je pre ženy

stále k dispozícii, a to minimálne raz denne a maximálne „koľkokrát denne“ vydrží. A ak by som bola v tiesni, nech neváham a zavolám mu hoci aj o polnoci. Obetavý muž. Hrdina všedných dní. Obet', ktorú prinášal ženskej polovici ľudstva, ma takmer rozčítla. Musela som sa držať na uzde. Hlavne na záver, keď ocenil moje kvality: „Tereza, rád som ťa spoznal. Ty si taká šikovná baba.“

A to ani nepočul môj hlas. Za celý večer som sa dostala totiž asi k trom vetám. Ovládla som sa a zachovala som dôstojnosť prítomnej chvíle. Pri rozlúčke ma náhle pobožkal na líce, a keď sa nahol smerom k mojim perám, odvrátila som hlavu. Nejakým nedopatrením to pochopil, zakýval mi a odišiel. Odprevadila som ho smutným pohľadom a rozlúčila sa s jeho dokonalou postavou, dlhými svalnatými nohami a extra super prima cool zadkom v modrých džínsoch.

Polohlasne zo mňa vyšlo: „Bež, Forrest, bež!“

Hneď nato som si pomyslela: *Panebože, nie je to škoda?*

Odpovede som sa nedočkala, tak som sa asi po päťdesiatykrát zaprisahala, že už nikdy nepôjdem na rande naslepo, aj keď prisahať sa nemá.

3. KAPITOLA

Zdenka mi pila krv. Keď som nastúpila po víkende do práce, mala som ju nalepenú na sebe na každom kroku. Kolegyňa dohadzovačka nedokázala stráviť informáciu, že sme si s Martinom príliš nesadli a nemáme naplánované žiadne ďalšie rande. Vyzerala skoro až dotknuto. Nechcela som situáciu príliš rozoberať, lebo som vôbec nevedela, ako ju zdôvodniť. Pravdu som jej povedať nechcela. Existuje nejaká príručka o tom, ako niekomu oznámiť, že jeho príbuzný je obmedzený a neuraziť ho pritom? Radšej som čušala.

„Tereza, ja to nechápem. Veď je to presne tvoj typ,“ vynorila sa mi opäť spoza chrbta Zdenka a asi po dvadsiatykrát žiadala vysvetlenie.

„Veď hej,“ otrávene som povedala. „Máme však úplne rozdielne povahy,“ vynašla som sa.

„To nie je predsa žiadny problém. Veď aj ja som úplne iná ako môj manžel a pozri, už sme spolu šesťnásť rokov,“ dodala Zdenka a zatvárala sa víťazoslávne v presvedčení, že vyriešila náš problém.

„Vám dvom to vyšlo,“ súhlasne som pokývla hlavou.

Zbadala som Zdenkin spokojný výraz. Výraz, ktorý nasvedčoval, že úroveň dosiahnutého životného šťastia je pre ňu dostatočná. Predstavila som si jej manžela, o ktorom som počula samé chválospevy. Zručný, šikovný, nebojí sa

žiadnej práce, vo všetkom sa vyzná. Aj po rokoch manželstva ju brával na romantické večere a prechádzky mestom. To som sa dozvedela asi pred piatimi rokmi, keď som sem nastúpila do práce. Potom som si všimla zopárkrát u kolegov prevrátené oči pri zmienke o ňom a postupne sa mi dostalo do uší, že až taký pracovitý nie je. Že v robote všetko ohundre, z pracovného času má najradšej fajront, fajčiarSKU a obedňajšiu prestávku, po ťažkej práci chodí pravidelne na pivo aj na niečo tvrďšie a romantické večere spočívajú v tom, že využije ponuku letákov, ktoré nájde doma v schránke a vezme svoju ženu na prezentáciu nejakých výrobkov, ktoré nekúpi, ale zato im tam dajú zadarmo najesť. Nedel'né prechádzky ho tiež nič nestoja, a aj keď ich neskôr pred chlapmi ofrfe, jeho drahá polovička žije v utkvelej predstave, že si vzala džentlmena.

Keď som mala tú česť spoznať ho osobne, pochopila som, že kolegovia neklamú. Takže v živote ide asi fakt iba o uhol pohľadu.

Počúvala som Zdenkine litánie a usmievala som sa pritom sama pre seba, lebo mysl'ou mi prebehol vtip o tom, ako kamarátka kamarátke opisovala nádherný večer strávený s manželom a chválila sa, ako ju vzal na exkluzívnu večeru, ako sa romanticky prešli pešo mestom, neskôr zapálil doma pre atmosféru sviečky, úžasne sa s ňou maznal a potom nekonečne dlho miloval, a nakoniec sa dlho, až kým nezaspali, rozprávali.

To isté opisoval jej manžel kamarátkinmu manželovi. Povedal mu, že zistil, že žena neplatila účty, tak im vypli energie, doma nebolo tým pádom navarené, preto išli do reštaurácie, kde si objednala najdrahšie jedlo, nezvýšilo mu na taxík, tak išli pešo, doma svietili iba sviečkami a keď

s ním chcela ešte aj súložiť, mal z nej už také nervy, že trvalo večnosť, kým sa mu postavil a ešte dlhšie, kým sa odbavil. A aby toho nebolo dosť, mlela potom až do rána, že nemohol ani oka zažmúriť. Nuž, prekérna záležitosť... ten uhol pohľadu.

Zachránil ma Šimon. Moja spása, nenahraditeľná duševná opora a kamarát do nepohody. Boli sme skoro nerozluční. Trvalo to už dlho. Odkedy som prišla. Padli sme si do oka hneď na prvý pohľad.

Bol o dva roky mladší, ale do úradu nastúpil predtým mnou. Jeho parketou bolo oddelenie výstavby a životného prostredia. Strašne ho to bavilo. Bol nezniesiteľne chytrý a veľmi technicky založený, ako o ňom vravievali kolegovia. Inklinoval k matematike, fyzike, statike a iným čudným vedám, ktoré predstavovali pre mňa hotovú španielsku dedinu. Úplný mimozemšťan. Aj keď bol takto zvláštne vedecky orientovaný, nevyzeral ako trtko makový, ale ako normálny mladý moderný chlapec.

Mal také prenikavé bystré sivé oči, že bolo ťažké vyhrať s ním súboj o intenzívnejší pohľad. Akoby chcel nimi človeka prečítať. Svetlohnedé vlasy mal ostrihané nakrátko a dosť ostré, alebo skôr výrazné črty tváre mu zjemňoval jeho výraz. Aj keď mi pripomínal tak trochu výraz sudcu, rozhodcu. Avšak spravodlivého. Inak bol dosť vysoký a veľmi chudý. Na začiatku. Po dovŕšení tridsiatky sa trochu zmenil a prilepilo sa naňho asi päť kíľ navyše. Aj tak bol však stále dosť štíhly.

V kolektíve bol obľúbený, lebo bol s každým zadobre. Chlapi sa mu priznávali so všetkými svojimi úletmi, lebo vedeli, že ich neprežradí a ženy mu zavesili na nos každé tajomstvo, lebo sa s ním dalo porozprávať ako s najlepšou

kamarátkou. Takýto vzťah som s ním mala aj ja. Iba o niečo silnejší. Vedel o mne takmer všetko. Asi aj ja o ňom. Aby sme si boli fifty fifty.

Hrával šach a športu sa príliš nevenoval. Keď by si však niekto myslel, že je to dengľavý a nešportový dlháň, mal by ho vidieť tancovať. V tanci vynikal a ostatní kolegovia sa naňho ani zd'aleka nechytali. Jeho svätou povinnosťou bolo vytancovať na každom firemnom večierku všetky kolegyne bez rozdielu veku. Úlohu vždy splnil a musel zapojiť aj zopár nadštandardných figúr, keď ho žiadali, aby im urobil „elektricioogiemana“ alebo „gumeného muža“. Čo ten len so sebou dokázal? Hrozné veci. Šialené kúsky. Bolel ma celý človek už len pri tom, keď som sa naňho pozerala. Takmer všetkých vyburcoval do tanca. Chlapi sa ho snažili napodobniť. Vyzeralo to však skôr ako kolektívny zásah elektrickým prúdom.

Šimon vedel byť zdravo drzý. Keď sa mu niečo nezдалo, neokúňal sa a priamo povedal svoj názor. Inak bol však vždy vysmiaty a v dobrej nálade a túto svoju diagnózu prenášal úspešne aj na iných. Úžasne mu to myslelo a aj keď bol ešte mladý, bol chodiacou encyklopédiou. Ako kamarát bol nenahraditeľný. Perfektne sme si rozumeli. Jednoducho nemal chybu. Akurát nebol môj typ. Ani náhodou. Aj keď na začiatku asi trocha dúfal. Možno ešte dnes. Nedalo sa. Aj keby bol najlepší, najvtipnejší a najmúdrejší na svete. Alebo jediný na planéte Zem. Hlúpa fyzická príťažlivosť. Pri ňom vôbec nefungovala. Úplne sa vypla. Mentálne sme boli na jednej frekvencii. Fyzicky bol medzi nami oceán. Tichý, Indický a Atlantický dokopy. Jednoducho bol ako moja najlepšia kamarátka, iba prezlečená za chlapa.

„Čo tu zdržuješ kolegyňu, nemáš robotu?“ počula som za

chrptom jeho hlas. Ironická poznámka podaná s humorom patrila mne, aj keď som vedela, že to myslí naopak. Poskytoval mi prvú pomoc pred všadeprítomnou Zdenkou.

„Šimon, nešikanuj ju, veď ma nezdržuje, iba sa bavíme,“ povedala Zdenka a mne začalo byť jasné, že chápatosť nie je základnou vlastnosťou, ktorá je zakotvená v ich rodinnom genofonde. So Šimonom sme sa na seba pozreli a veľavravne usmiali. Zdenka ešte niečo švitorila, ale potom nás nechala na pokoji.

„Ako po víkende? Bola si na rande s pánom Fantastickým? Kedy bude svadba? Budem družba?“ usmieval sa ako mesiačik na hnoji.

Snažila som sa spraviť grimasu, ktorá najlepšie vystihovala moje rozpoloženie. Asi som podala celkom slušný výkon, lebo výraz mojej tváre ho rozosmial.

„Čo mal jedno oko sklenené, na druhom sivý zákal a k tomu poruchu reči?“

„Oči boli v úplnom poriadku a s poruchou reči si celkom blízko.“

„Koktal, ráčkoval, šušlal, hovoril pomaly alebo prirýchlo?“

„Si mimo.“

„Takže mal hlúpe reči.“

„Bingo!“

„Na stupnici od jedna do desať?“

„Takých osem.“

„Solídna úroveň.“

„To ti teda poviem.“

„Takže nanajvýš polointeligent?“

„Po náležitom zistení skutkového stavu ho môžeme smeľo zaradiť do tejto kategórie, pán kolega.“

„A nie si nejaká náročná? Čo by si ty od nás úbohých chlapov vlastne chcela?“

„Neviem, štipku zdravého rozumu?“

„A nie je to príliš? Nezdá sa ti, že na nás kladieš vysoké nároky a tvoje požiadavky sú dosť vyčerpávajúce?“

„Uznávam, pol štipky som ochotná ešte ubrať.“

„Ešteže tak.“

„Už som sa tešil, že konečne prídeš s nejakým bohapustým prízemným živočíšnym zážitkom a tebe zas nebol nejaký chlap dosť dobrý.“

„A čo by si chcel počuť?“

„Napríklad, taká Martina. Tá má šťavnaté zážitky.“

„Keď si už začal, povedz... aké?“

„Poviem, veď ona sama ich každému rozpráva. Keď mala minule prvé rande s nejakým zápasníkom, pýtali sme sa jej, aký je a ona na to, že nič moc. Vraj veľká skriňa s malým kľúčikom.“

Musela som sa začať smiať. Šimon sa pridala. Naša Martinka bola jednoducho taká. Už sme si na ňu zvykli.

„Vidíš, a ty robíš vždy drahoty. Mala by si na sebe popracovať a malé školenie od Martiny by ti nezaškodilo.“

„Jasné, vďaka, že sa staráš. A keď sme už pri tom. Ako pokračuješ so svojou bábikou z knižnice?“

„Pracujem na tom.“

„Ešte si sa však nikam nedopracoval, že?“

„Popravde, ešte nie a ani neviem, či sa mi vôbec chce.“

„A čo sa stalo?“

„Práveže nič. Iba sa mi prestáva chcieť tváriť, že ma to baví.“

„To mi vysvetli.“

„Vieš, nemá žiadny zmysel pre humor. Slová, ktoré jej

vravím, si vysvetľuje niekedy úplne inak. Až ma dvíha, keď jej to musím povedať a neskôr ešte aj pretlmočiť, ako som to myslel. A dávať pritom pozor, aby sa nebodaj neurazila.“

„Veď pracuje s knihami, mala by byť mimoriadne chápa-vá.“

„Vidíš. A nepomáha jej to,“ poznamenal. „Tebe stačí nahrať na smeč jednu vetu a vieš, čo mi máš na to povedať,“ dodal a pozrel sa na mňa. Zdalo sa mi, že som na stotinu sekundy zazrela pohľad, ktorým sa niekedy dávno, keď sme sa spoznali, na mňa díval.

„To preto, lebo sme niečo ako bratranec a sesternica,“ rýchlo som dodala a zamestnala som sa ukladaním ceruziek do príslušnej nádoby.

„Dajme tomu,“ povedal akosi nespokojne.

Raz za čas sa stalo, že sa náš rozhovor zvrtol z ničoho nič na tému „Čo keby náhodou my dvaja“, ale bála som sa toho ako čert kríža. Nie. Prosím, nie. Nech tieto chúlостivé veci nerozvíja. Nech to nechá tak. Nemôžem si dovoliť stratiť ho ako kamaráta. Jednoducho si to nechcem a nemôžem dovoliť. A hotovo! Nikoho takého dobrého, ako je on, nemám.

Mala som. Zitu. Už však nie je pri mne. Opustila ma. Raz a navždy. A so mnou aj celý tento svet. Citlivé, spravodlivé, láskavé a dobrosrdečné dievča. Krehuké stvorenie z iného vesmíru. Možno je jej teraz lepšie. V septembri to bolo šesť rokov, čo ju z povrazu uviazaného na drevenom hranole na povale ich rodinného domu odrezal jej otec. Lekár. Bolo mu to platné ako mŕtvemu zimmík. Mohol sa už iba prize-rať. Chcela som si ju uchovať v pamäti živú, ale vždy sa mi do mysle votrela morbidna myšlienka, ako sa jej krehké štíhle telo hompáľa na hnedom hrubom povraze. Hlavou sa

mi často preháňa myšlienka, že nemala šťastie a nezlomila si hneď väz. Vídavam ju, ako skáče do prázdna a ako sa jej sťahuje slučka okolo krku. Pud sebazáchovy ju preberie zrazu k životu a ona sa snaží bojovať. Všetko je však márne. Jej ruky sa darmo pasujú so škrtiacim lanom, ktoré tesne obopína jej hrdlo, a jej tenké nohy úplne zbytočne šliapu vzduch naprázdno. Iba čo pomáhajú škeriacej sa smrti. Vidím jej vyvalené oči a neveriacky pohľad, ktorý napovedá, že už úplne precitla do reality, svoju smrť v skutočnosti nechce, rozmyslela si to a sama nechápe, čo to vlastne robí. Avšak svoje možnosti už vyčerpala. Už nijaké nie sú. Urputne sa snaží, ale jej boj je beznádejný. Smrťka vyhráva a ona sama samučičká, v hrôze, zúfalstve, absolútne vydesená a od strachu celá bez seba opúšťa svet živých.

Tieto a aj horšie myšlienky na ňu ma prenasledujú vyše šesť rokov, teda asi sedemdesiatpäť mesiacov alebo aj dvetisícdvestoosemdesiat dní. Nikdy som to nepochopila. V piatok sme boli ešte v kine a v nedeľu pred obedom to spravila. Bez varovných signálov, bez očividných príčin. Najlepšie dievča, aké som kedy poznala. Obetavá kamarátka, výnimočná dcéra, skvelá študentka. Slušné dievča.

O panenstvo prišla až na vysokej škole. Mala dvadsaťjeden. Tajila s kým. Aj predtým. Chránila ho. Intuícia mi vravela, že to bol mladý doktor práv, ktorý nám prednášal procesné občianske právo. Vždy sa na ňu zvláštne pozeral. S nehou. Zasnený typ. Ako Zita. Bol však tak trochu ženatý. Vlastne dosť ženatý. Lúbila ho nejakou tajnou tichou láskou. Rozprávala iba v náznakoch a nikdy nič nahlas nepriznala. Po čase som si myslela, že to prešlo.

Skončili sme školu. Naťahovala som ju, akým druhom práva sa bude živiť. Na výber sme mali trestné, správne,

ústavné, finančné, obchodné, občianske, pracovné a medzinárodné právo. Ani jedno mi k nej nepasovalo. Vtipne som pre ňu vymyslela nové odbory. Milosrdné právo. Dobrosrdečné právo. Láskové právo. Šľachetné právo. To preto, lebo bola ako Matka Tereza. Aj keď Terezou som bola ja. Smiala sa na mne. Zita. Mama jej s láskou vravievala Zituška. Ja občas tiež.

Keď to urobila, strašne som sa na ňu hnevala. Najradšej by som ju chytila pod krk a ešte raz ju zahrdúsila. Za to, čo spravila. Napísala list. Vraj ju tento svet sklamal a ona sklamať jeho. Bla, bla, bla. Koho už len ona mohla sklamať? Blondávy anjel, len bez krídel. Stále sa na ňu hnevám. Aj po rokoch. Hnevám sa aj vtedy, keď prídem na cintorín zapáliť sviečku. Aj dnes. Budem sa na ňu hnevať navždy. A tiež ju mám strašne rada. Včera aj dnes. A tiež ju budem mať rada navždy. A keď sa raz na pravde Božej stretneme, hrozne jej vynadám. Naozaj hrozne. A potom ju objímam. Somáríka hlúpučkého, ktorý nechcel žiť a ja, hlupaňa, som si to vôbec nevšimla.

„Tereza, vnímaš ma?“ spýtal sa Šimon.

„Samozrejme,“ zaklamala som a snažila som sa nepozorovane vrátiť na správne miesto v našom rozhovore. Aby som zahнала jeho nedôveru, usmiala som sa. Poznal ma a vedel o mojich psychologických úletoch, ktoré sa týkali Zity, aj keď osobne ju nestihol spoznať. Nemohol tušiť, že mi prišla na myseľ práve teraz. Ibaže by ma prezradili nápadne sklenené oči zarosené slzami zlosti a bezmocnosti zároveň.

Možno niečo postrehol, ale zahovoril to. V tom bol majster našej firemnej chodby. V sekunde dokázal priviesť človeka na iné myšlienky.

„Pusť víkendového fešáka z hlavy. Pozri, v piatok máme rozlúčku so starým rokom a určite vieš, ako to dokáže náš kolektív na takom večierku roztočiť. Až to pekné nebude. Tak sa priprav na nezabudnuteľné zážitky, o ktorých sa nesmie nikto dozvedieť,“ žartoval a asi trikrát zdvihol obočie, aby jeho slová nabrali na vážnosti.

Keď som sa naňho pozrela, musela som sa usmiať. To ho posmelilo a dodal: „Čo môžeš vedieť, možno ťa postretne šťastie, pripiješ sa a zvedieš troch kolegov naraz.“

„Fakt vtipné. A okrem toho, kedy si ma videl pripitú, pekný môj?“ povedala som naoko urazene.

„Ešte som nemal tú česť a ak dovoľíš otázku, nezačínaš mať s pribúdajúcim vekom problémy s očami?“

„Čože?“

„Povedala si mi ‚pekný môj‘. A keď som sa pozrel ráno do zrkadla, nikoho pekného som v ňom nevidel,“ povedal celkom vážne. Keď mi to došlo, začali sme sa obaja smiať.

Keď odchádzal z mojej kancelárie, napadlo mi, že súťaž krásy asi nevyhrá, ale určite je pekný. Svojím spôsobom.

4. KAPITOLA

Týždeň pred vianočnými sviatkami ubiehal neuveriteľne rýchlo. Bolo to asi vplyvom vidiny blížiaceho sa koncoročného večierka. Pre niektoré kolegyne to bola významná spoločenská udalosť. Už mesiac držali drastické diéty, aby si mohli kúpiť o číslo menšie šaty, boli objednané ku kaderníčke a od stredy vyklepkávali po kancelárskom stole novými gélovými nechťami. Tie šetrnejšie si urobili účesy a mejkap navzájom v práci.

V piatok popoludní sa všade rozliehala vôňa laku na vlasy a parfumov rôzneho druhu.

Počas týždňa plnili poniektorí úlohy týkajúce sa zabezpečenia zásob na večierok, lebo aj keď sme mali rezerváciu v reštaurácii, niektoré veci bolo treba dokúpiť. Čiže zopár jedincov pracovalo a malo ešte na starosti nákupy a vybavovačky. Iní sa iba ticho tešili.

Zostava sa nemenila už niekoľko rokov. Niektorí jednoducho ani prstom nepohli a nepreložili ani slamku navyše. Takto to fungovalo roky rokúce. Iní zháňali, behali, zisťovali a porovnávali ceny, kupovali, vozili, nakladali a vykladali. Stále tí istí. Tí, ktorí boli ochotní, nenadávali, nest'ážovali sa, nepyskovali. Spraviť niečo nad rámec nepredstavovalo pre nich problém. A to museli počítat' s tým, že sa im nedostane nijakej vďaky, a že ich snaha bude na druhý deň uvrhnutá do zabudnutia. Možno sa im dostane aj kritiky, že